

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága
mint felülvizsgálati bíróság
Pfv.III.21.276/2010/3.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr.Szóllósi Edit ügyvéd által képviselt lakos felperesnek a jogtanácsos által képviselt alperes ellen baleseti járadék felemelése iránt a Nagykanizsai Városi Bíróságnál 1.P.20.337/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Zala Megyei Bíróság 3.Pf.20.385/2010/4. számú kijavított ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen az alperes részéről 22. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy térítsen meg az államnak felhívásra 91.250 (Kilencvenegyezer-kettőszázötven) forint felülvizsgálati illetéket.

I n d o k o l á s

A felperes 2000. február 6-án súlyos sérülésekkel járó közlekedési balesetet szenvedett, amelynek következtében a munkaképességének 67%-át véglegesen elveszítette. A Dunaújvárosi Városi Bíróság a 4.P.21.181/2001/61. számú ítéletében kötelezte a károkozó helyett helytállásra köteles Biztosító Rt-t - az alperes jogelődjét - a felperes kárának, közötté a raktárvezetői beosztásának megfelelő munkabérből kiindulva havi 80.860 forint keresetpótló járadék 2003. október 1-jétől való megfizetésére. A járadék összegét a biztosító évenként önként felemelte, így annak az összege 2006. évben havi 84.094 forint volt.

A felperes a módosított keresetében a Dunaújvárosi Városi Bíróság jogerős ítéletével megítélt keresetpótló járadék összegének felemelését kérte 2006. január 1-jétől havi 205.669 forintra.

A Nagykanizsai Városi Bíróság 1.P.20.469/2007/32. számú, az alperest a 2006. augusztus 1-jétől 2008. május 30-áig lejárt 594.639 forint, és 2008. június 1-jétől a jövőre havi 126.672 forint keresetpótló járadék megfizetésére kötelező ítéletét a másodfokú bíróság hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította, mert tisztázandónak tartotta, hogy a felperes a balesete idején a munkáltatójánál milyen munkakört töltött be. Ehhez képest írta elő az elsőfokú bíróság számára a keresetpótló járadék összegének a megállapítását.

A felperes az újabb eljárásban fenntartotta a keresete szerinti járadék felemelésére irányuló kérelmét, az alperes azonban a kereset elutasítását kérte, mert az volt az álláspontja, hogy a felperes a munkaszerződése szerint raktári dolgozó volt, ezért az ilyen munkát végzők keresete az irányadó, amelyhez képest jelentős mértékű túlfizetése állapítható meg.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban hozott ítéletével a járadék összegét 2006. év augusztus hó 1. napjától kezdődően változó összegre felemelte és kötelezte az alperest a 2009. év december hó 31. napjáig lejárt 1.403.601 forint járadékkülönbözet, míg 2010. január 1-jétől véghatáridő nélkül havi 126.672 forint keresetpótló járadék megfizetésére. A felperes ezt meghaladó keresetét elutasította és rendelkezett a perköltségek, valamint az illetékek térítéséről.

A másodfokú bíróság indokai alapján helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét, de a meghozatala óta eltelt időre, 2010. január 1-jétől április 30-áig is elszámolta a megítélt járadék hátralékos összegét és kijavított ítéletével 1.403.601 forint helyett 1.573.913 forint lejárt járadék megfizetésére kötelezte az alperest. Tekintettel arra, hogy a felperes a másodfokú eljárásban a Pp. 247. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján a kamatra megengedetten emelte fel a keresetét, az alperest a lejárt járadék összege után 2008. július 15-étől késedelmi kamat megfizetésére is kötelezte.

A jogerős ítélet hatályon kívül helyezése, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása és a felperest megillető keresetpótló járadék összegének 2006. augusztus 1-jétől 84.094 forintra való leszállítása, ezt meghaladóan a kereset elutasítása iránt az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem tartotta be a hatályon kívül helyező végzésben foglalt utasításokat, mert a felperes munkakörének felderítése érdekében csak tanúbizonyítást folytatott le, amelynek eredménye a munkakör tisztázására alkalmatlan. A felperes kétséget kizáró módon nem tudta bizonyítani, hogy a baleset bekövetkezését megelőzően raktárvezetői munkakört töltött be, így az okirati

bizonyítékok alapján csak abból lehet kiindulni, hogy raktárosként alkalmazták.

A felperes járadékigényéről első alkalommal döntő Dunaújvárosi Városi Bíróság ítélete - amely szerint a felperes raktárvezetőként dolgozott - nem lehet irányadó, mert abban a perben a felperes munkaköre nem volt a vita tárgya, a munkáltató igazolását mindenki elfogadta, és a bíróság a felperes keresetveszteségének összegét ennek alapján számította ki és kötelezte a biztosítót annak megfizetésére. Ez azonban nem jelent a Pp. 229. §-ának (1) bekezdése szerint ítélt dolgot. A jogerős ítélet a raktárosi munkakörben foglalkoztatottak jövedelemének figyelmen kívül hagyásával sérti a Ptk. 357. §-ának (3) bekezdésében és a PK 48. számú állásfoglalásban kifejtetteket.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése alapján a Legfelsőbb Bíróság azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Dunaújvárosi Városi Bíróság a 4.P.21.181/2001. számú perben hozott jogerős ítéletével a Ptk. 355. §-ának (1) és (3) bekezdése szerinti jogelvek alkalmazásával döntött a felperest megillető, és a keresetveszteség pótlására szolgáló járadék megítéléséről, a felperes pedig ebben a perben a járadék felemelését kérte. Erre a Pp. 230. §-ának (1) bekezdéséből következően lehetősége volt, de a bíróság csak azt vizsgálhatta, hogy azokban a körülményekben, amelyekre a bíróság az ítéletét alapította, utóbb bekövetkezett-e olyan lényeges változás, amely alapot ad a megítélt járadék felemelésére.

Tény, hogy a Dunaújvárosi Városi Bíróság a keresetveszteség pótlására szolgáló járadék megállapításánál abból a nem vitás tényből indult ki, hogy a felperes a baleset bekövetkezésekor raktárvezetőként dolgozott, és az így megállapítható jövedelme volt a járadék alapja. A felperes ebben a perben nem a járadék megállapítását, hanem a megállapított járadék összegének a felemelését kérte, tehát alaptalanul hivatkozott az alperes a felülvizsgálati kérelmében a keresetveszteség mértékének számítási módjáról szóló, a Ptk. 357. §-ának (3) bekezdése szerinti anyagi jogi szabály megsértésére.

A keresetveszteséget pótló járadék felemelését a körülményekben utóbb bekövetkezett változások indokolják; a korábbi jogerős ítéletnek az a ténybeli megállapítása, miszerint a felperes a baleset időpontjában raktárvezetőként dolgozott a munkáltatójánál, utólag már nem tehető vitássá, és a járadék felemelésénél már ezt kellett alapul venni. Az alperes a jogerős ítéletben megállapított tények utólagos vitatására alapította a perbeli védekezését, és a felülvizsgálati kérelmét is, ez azonban a járadék felemelése szempontjából közömbös.

A járadék felemelésének alapjául szolgáló, a jogvita eldöntése szempontjából szükséges bizonyítást az elsőfokú bíróság lefolytatta, de eleget tett a másodfokú bíróság hatályon kívül helyező végzésében foglalt bizonyítási kötelezettségének is az indokolt körben. Ellenkezőjére alaptalanul hivatkozott az alperes a felülvizsgálati kérelmében. Az elsőfokú bíróság a tényállást a bizonyítékok Pp. 206. §-ának (1) bekezdése szerinti mérlegelésével helyesen állapította meg, e mérlegelés eredményeként pedig megállapítható volt az az összeg, amellyel a felperes járadéka felemelhető. A jogerős ítélet e körben kifejtett indokai helytállóak.

Megjegyzzi a Legfelsőbb Bíróság, hogy - jogszabályi rendelkezés és kérelem hiányában - feleslegesen történt a lejárt hátralékos járadék összegének felemelése a másodfokú ítélet hozataláig lejárt összegekkel. Az elsőfokú bíróság az ítéletében lejárt járadékok egyösszegű megfizetéséről rendelkezett, de rendelkezett a jövőre fizetendő havi járadékról is. Ez utóbbi rendelkezés alapján a jövőbeni járadékok lejárttá váltak és meg nem fizetésükkel külön döntés nélkül növelték az egyösszegű járadék összegét, miközben a másodfokú bíróságnak abban kellett döntenie, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében megítélt felemelt havi járadék - s ennek megfelelően az abban megállapított lejárt összeg - helytálló-e. A másodfokú bíróság által alkalmazott megoldásból ezért az következett, hogy a jövőben havonta járó felemelt járadék fizetésének kötelezettsége is a másodfokú döntéstől kezdődik, miközben a másodfokú bíróság helyesnek tartotta az elsőfokú ítéletet, amit éppen ezért helyben kellett volna hagyni, mert ez következett a fellebbezési felülbírálatból.

A jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértő, ezért a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint - tárgyaláson kívül hozott határozatával - a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperest a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján kötelezte a feljegyzett felülvizsgálati illetéknek az állam részére való megtérítésére.

Budapest, 2010. december 20.

Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Besenyeiné dr. Varga Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Udvary Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bíróági tisztviselő